

SIAYSD

Safkan İngiliz Atı Yetiştiricileri ve Sahipleri Derneği

DERNEĞİMİZİN “ATÇILIK ÇALIŞTAYI”NDAKİ SUNUMLARI

**27 Ağustos 2016 Cumartesi günü “Atçılık Çalıştayı”nın ilk oturumunda derneğimizin 2. Başkanı Ethem Murat Kesebir’in “YARIŞÇILIK” konu başlığı altındaki sunumu;
SAFKAN İNGİLİZ ATI YETİŞTİRİCİLERİ ve SAHİPLERİ DERNEĞİ**

Kültürümüzdeki ve tarihimizdeki At'ın belirleyici unsurları , 19.yüzyılda ilk kez programlı yarışlar düzenlenmesiyle birlikte , Orta Asya'dan Anadolu ve Rumeliye , sonrasında Türkiye Cumhuriyeti'ne bir kültürel miras olarak kalmıştır. Derneğimiz olarak günümüz at yarışçılığımız ile ilgili görüşlerimize geçmeden önce ; bizleri son derece rahatsız eden bir etimolojik soruna değinmek istiyoruz. Bugün İngiliz ırkı olarak isimlendirdiğimiz ve at yarışlarının temelini oluşturan at ırkı , bilimsel olarak da kanıtlanmış ve uluslararası safkan soy kütüklerinde de tescillenmiştir ki ; soy kurucu ataları 17yy'da Türk topraklarından götürülmüş 3 aygırdan üremişlerdir. Özellikle Byerley Turk isimli safkan bu soy kurucu aygırların içerisinde isminde Türk adını taşıyan , derin araştırmalara da konu olmuş ve hakkında kitaplar yazılmış bir attır. Konuya dikkat çekmek için 13 Nisan 2016 tarihinde düzenlediğimiz söyleşide edebiyat ve akademik kökenli yerli ve yabancı katılımcılar konuyla ilgili çalışmalarını ve düşüncelerini atçılık kamuoyuyla paylaşmışlardır. Sonuç itibariyle kökeni bize ait olan bir at ırkına , İngilizcede bile ‘ İngiliz atı’ değil de ‘ARIKAN’ deniliyorken bizlerin atlarımızı İngiliz diye isimlendirmemiz son derece rahatsızlık vericidir. Bu isimlendirme yanlışının düzeltilmesi için yapılacak bir çalışmaya , tüm yerli ve yabancı akademik temaslarımızla birlikte dahil olmaktan derneğimiz olarak mutluluk duyarız.

Ülkemizdeki at yarışlarının yarattığı katma değer ve yüksek kamusal getiriler düşünüldüğünde, ekonomideki yeri oldukça önemlidir. Düzenlenmekte olan Çalıştayın ‘ YARIŞÇILIK’ başlığı altındaki görüş ve önerilerimizi iki başlıkta sunmaktayız.

AT YARIŞLARININ DÜZENLENMESİNE DAİR GÖRÜŞ ve ÖNERİLERİMİZ

At yarışlarının düzenlenmesinde 'yıllık yarış programı' ve 'genel hükümler'in tespiti , her yıl belirlenen 'program Komitesinin' çalışmaları ve Bakanlığımızın onayı ile yapılmaktadır. Bu çerçevede program komitesi derneklerden önerilerini istemekte ve bizler de önerilerimizi sunmaktayız. Ancak yıllık yarış programlarının ; talep ve istekleri ivedi öncelikle değerlendirmesinde , sektörü temsil eden tüm derneklerin temsilcilerinin bu komisyonlarda bulunmalarını önermekteyiz . Bu şekilde tabana yayılmış bir katılım sağlanmış olacaktır. Bu bağlamda yarışçılığımızın uluslararası entegrasyonunu sağlamak için ; programları iyi ve kaliteli atları yetiştirmeyi özendirici bir temele oturtmamız gerekmektedir. Mevcut yarışların dağılımına baktığımızda , ikramiye dağılımlarında niteliksiz atları motive eden bir fotoğraf karşımıza çıkmaktadır. Ülkemizdeki ikramiye dağılımı vasat ve vasat altı yarışlarda Türkiye'yi dünyanın en cazip ülkesi haline getirmiştir. Türkiye ne yazık ki sınıf koşullarda değil sadece vasat koşullarda bir ikramiye cennetidir. Sınıf koşullarla vasat koşullar arasındaki marjın bu kadar dar olması, yurtdışından maddi açıdan büyük ve riskli yatırımlar yerine daha ucuz, sıradan ama maddi açıdan az riskli vasat damızlık alımlarını cazip hale getirmektedir. İkramiye sisteminde başarılı atların ödüllendirilmesi göz önünde bulundurulmalıdır.

Sınıf koşullarla vasat koşulların ikramiyelerinin arasındaki farkın açılması yetiştiricileri daha kaliteli damızlıklar ithal etmeleri için ya da koşar durumdaki damızlık adayı kaliteli safkanlarını daha genç ve üretken iken damızlığa ayırmak için teşvik edecektir. Aynı amaçla yetiştiricilik primi oranları da değiştirilmelidir. Yetiştiricilik primleri bütün sınıf koşullar için %30 olmalı, 4 ve yukarı yaşlı yarışlarda 4 şart ve handicap 15 yarışlar ve muhadillerinden kaldırılmalıdır. Diğer 4 ve yukarı yaşlı yarışlarında da (Sınıf koşullar HARIÇ) %10'a inmelidir. Vasat atlara teşvik verilmesi kalitenin artmasının önündeki önemli engellerden biridir. Endüstri için çok önemli olan at satış piyasasının canlandırılması , pazar yaratıcı satışlar düzenlenmeli ve bu pazara konu olacak en özellikli grup olan 2 yaşlı tay yarışları ,yarış ve yetiştiricilik ikramiyeleri bakımından daha cazip hale getirilmelidir. Satış pazarımızı genişletici ve cazip hale getirmediğimiz taktirde ; yarışçılık daha iyi atların yetiştirilmesine hizmet edemez ve Yarışçılığımızı , Yetiştiriciliğimizin tek finansman kaynağı olmaktan kurtaramayız.

Programlarımızda bulunan grup yarışların ; 'grup yarış olma özelliklerini ' ortaya çıkaracağımız bu planlamalarla , Uluslararası katalogda Black Type olarak nitelendirilmeleri sağlanacaktır. Böylelikle atlarımızın bu grup yarışlarımızdan alacakları handicap puanları ,yurtdışında da geçerlilik gösterecek ve atlarımız uluslararası ölçülebilir kriterlere sahip olacaklardır

Bahsettiğimiz planlar doğrultusunda kaliteli ve üst düzey rekabet edebilen atlarımız; kısa sürede bizim pistlerimize ve sınırlarımıza sığmayacaklar ve esasen olması gerektiği gibi , atçılarımız yurtdışında grup yarışlarda rekabet etmeyi amaçlayacaklardır .

Yarışların düzenlenmesi konusunda bir diğer husus da , dünyadaki tüm spor dallarında mücadele edilen yasaklı maddeler konusudur. Yarışçılığımızdaki uygulamalarda ,atlara verilen yasaklı maddelerin tespiti için Etlik laboratuvarımız akredite ve referans kurumdur. Bakanlığımız tarafından konuya ilişkin akredite laboratuvarların arttırılması , yasaklı maddelerin tespiti ve muhataplarının mağduriyetleri konusunda aleniyet sağlayacaktır. ilk kontrollerdeki pozitif numunelerin ikinci kontrolleri ; muhataplarının da katılımıyla ikinci testlere tabi tutulmalı , böylelikle mükerrer cezaların önüne geçilmeli ve çifte kontrol mekanizması gerçek anlamını kazanmalıdır. Yasaklı maddelerin cezalandırılmasına ilişkin mevcut uygulamadaki 3 tekrar halinde muhatapların belge iptalini getiren hüküm ise günümüzde caydırıcı ve amacına hizmet eden fonksiyonunu yitirmiştir. Söz konusu belge iptalleri yerine , suçun işlenme sıklığı ve sınıfına göre arttırılmış para cezaları verilmeli , mesleki men ve belge iptalleri suçun alışkanlık haline gelmesinin tespitinden sonra uygulanmalıdır. Yine bu çerçevede doping kabul edilen yasaklı maddelerin sınıflandırılması ; suçun unsurlarının ve cezaların uygulanmasının temel prensiplerini sağlayacaktır . Uluslarası örneklerinin de bize işaret ettiği şekilde performansa yönelik haksız kazanç sağlayan maddeler ile tedavi amaçlı maddelerin , suç ve ceza unsurlarını birbirlerinden ayırmamız gerekmektedir .

AT YARIŞLARININ İCRASINA DAİR GÖRÜŞ ve ÖNERİLERİMİZ

Yarışların icrasında , kuralların uygulanmasındaki sorumluluk Yarış Komiserlerimizdedir . Hipodromlardaki bu kurulların yapılanmasında üyeler mesleki özelliklerine göre kural ve düzenlemeleri uygulamaktadırlar. Yarışçılık sektörünün içerisinde kendi insan kaynağını yaratan ,sektörün içinden yetişen birçok kişinin ; yarış komiserleri içerisinde bulunması gerektiğini düşünüyoruz. Mevcut uygulamada kurullar ile atçıların iletişimi son derece düşük durumdadır. Kurulların sektörün yetiştirdiği kişilerin de yetkili olarak katılımıyla hem iletişimi açılacak hem de konu ile ilgili daha donanımlı kişilerden oluşması sağlanacaktır. Böylelikle farklı hipodromlardaki, farklı Kurulların uygulamaları arasında standart uygulamaların sağlanmasında önemli bir adım atılacaktır . Yarışlarımızda ‘ start’ uygulamalarında yine komiserlerimizin artık bir standart uygulama yapmaları zamanı gelmiştir. Tek tek , start numara sırasına göre yapılan girişler çok uzamakta ve bu gecikmeler startta bekleyen atların ve jokeylerin sağlığını tehdit etmekte , yarışların tecellisine etkileri olmaktadır . Uygulamanın en etkin şekilde hızlandırılması için standart protokollerin oluşturulması görüşünderiz. Ayrıca yarış öncesinde start gerisinde sorun yaşayan atların koşulara iştiraki konusunda veteriner hekimlerin olumlu kararların verildiği durumlarda , atın ilgisine de anında

ulaşılarak bu karar teyit edilmelidir. Bu pozisyonda veteriner hekimin fiziksel olarak yarışa katılabilir gördüğü bir at ; atı en iyi tanıyan ilgilisi tarafından yarıştırmamak istenebilir. Zira yarış atları mekanik varlıklar değil hisleri olan canlı hayvanlardır, ve bunu en iyi tahlil edecek olan da atın ilgilisidir.

Yarışlarımızda , atlarımızın gruplaması ; yaşlarına ve performanslarına göre yapılmaktadır . Bu gruplama içerisinde , tüm atların yarış hayatlarına başladıkları ilk yarışlarının olduğu, yani daha evvel hiç yarış koşmamış safkanların katıldığı Şartlı 1 koşularımız ; 2 yaşlı atlarımız için en fazla 15 at ile koşulabilmektedir. Bu uygulama ile çok sayıda acemi atın birarada koşması engellenmiş ; spor ve sporcu sağlığı için güvenlik önlemi alınmıştır. Ancak 3 yaşlı atlarımız için de var olan Şartlı 1 yarışlarda bu önlem alınmamakta ve atlarımız pistlerimizin maksimum kapasitesindeki sayılarda yarışlara iştirak ettirmektedirler. Hiç start almamış bir atın yaşına göre (ki bu yaş 31 Aralıkta 2 iken 1 Ocakta 3 oluyor) tecrübe kazandığını düşünmek son derece yanlıştır . Bu uygulamanın ; 2 ve 3 yaşlı atlarımıza , yaşlarına göre bir ayırım uygulamadan , 3 yaşlı atlarımız için de 15 at sınırının getirilmesi ; aynı koşullardaki yarışlarda aynı yarış güvenliği önlemini sağlayacaktır.

Jokeylerin kırbaç kullanımı konusundaki hassasiyetler sevindiricidir. Ancak bu konuda kırbaç şiddeti , kırbaç sayısı ve sıklığı muhakkak birbirlerinden ayrılmalıdır. Mevcut uygulamadaki salt adetsel yaklaşım , suçun tespiti için yeterli bir koşul değildir. Adet olarak limitte ama hepsini üst üste ve şiddetli kullanan biriyle adet olarak 1-2 fazla lakin hafif ve sadece teşvik için yapılan kullanımları bir tutamayız. Para ve meslekten men cezalarının uygulandığı kırbaç kullanım ihlallerinde ; aynı yılda 2 kez bu cezayı alan jokeyleri apranti okuluna yollanmak yerine , kendilerine katlanarak artan maddi cezaların verilmesi çok daha uygun olacaktır.

Son olarak şunu belirtmek isteriz ki ; at yarışları insan , hayvan ve doğal koşulların hepsini bir arada toplayan ; sürekli gelişim gösteren bir spor dalı olduğu gibi ; ekonomik hacmi, özel ve kamusal paydaşlarıyla bir endüstridir. Sosyo-ekonomik çevreye bağlı olarak değişebilen koşullarda , sektörün tüm paydaşları ; daha da “kurumsal” nitelikteki ilişkiler içerisinde iletişimlerini arttırarak, bugün burada yaptığımız gibi , zaman içerisinde sektörün faktörlerinde oluşacak tüm değişiklikleri de ; etkin iletişim içerisinde , beraber hareket ederek , sektörümüzü geliştirip , uluslararası rekabet edebileceğimiz uygulamaları ve birliktelikleri sağlamalıdır.

Unutmamalıyız ki ‘ At yarışları ; modern toplumlar için sosyal bir ihtiyaçtır ‘

**27 Ağustos 2016 Cumartesi günü “Atçılık Çalıştayı”nın ikinci oturumunda derneğimizin Genel Sekreteri Emir Alkaş’ın “YETİŞTİRİCİLİK” konu başlığı altındaki sunumu;
SAFKAN İNGİLİZ ATI YETİŞTİRİCİLERİ ve SAHİPLERİ DERNEĞİ**

18 Mayıs 2014 tarihinde düzenlediğimiz ” Uluslararası Alanda Başarı İçin Çözüm Önerileri” panelimiz ; birçok yerli ve yabancı katılımcı ile gerçekleştirilmiştir.Dönemin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Müsteşarı Sayın Vedat Mirmahmutoğulları ve tüm konuşmacılarımız bu konuda bir çok hayati noktaya değinmişlerdir. Bu çerçevede derneğimizin bir önceki ve şimdiki yönetimleri çözüm ve iyileştirme çabalarında , bir sivil toplum örgütü olduğunun bilincinde olarak ; veterinerlerimizi yurtdışı eğitimlere yollamış , söyleşi ve paneller düzenlemiş , üyesi olduğu yurtdışı kuruluşlarda temaslarda bulunmuşlardır. Bu gün geldiğimiz noktada YARIŞATI YETİŞTİRİCİLİĞİ ile ilgili GÖRÜŞ ve ÖNERİLERİMİZİ , 3 ana başlıkta toplamaktayız. Bu başlıkları birbirleriyle örtüşük olarak değerlendirmek gerekmektedir.

- **YARIŞATI YETİŞTİRİCİLİĞİ SEKTÖRÜNÜN , ÜLKE EKONOMİSİNDEKİ YERİNİN ORTAYA KONMASI , İKTİSADİ VE BEŞERİ KAYNAK KULLANIMLARININ ARTTIRILMASI**
- **YARIŞATI YETİŞTİRİCİLİĞİNDE , YÜKSEK STANDARTLAR İÇİN PLANLI EĞİTİMLER VE KALİFİYE PERSONEL YETİŞTİRİLMESİ**
- **DAMIZLIK STOKLARININ KALİTESİNİN VE ULUSLARARASI REKABETE EDEBİLİRLİĞİNİN SAĞLANMASI**
- **YARIŞATI YETİŞTİRİCİLİĞİ SEKTÖRÜNÜN , ÜLKE EKONOMİSİNDEKİ YERİNİN ORTAYA KONMASI ,İKTİSADİ VE BEŞERİ KAYNAK KULLANIMLARININ ARTTIRILMASI**

Yarış Atçılığı sektörünün topyekün olarak ; yarattığı katma değer , özellikle kırsal kesimde yarattığı istihdam ve de ekonomik büyüklüğünün tesbiti, sektörün büyümesi için ortaya konulması gereken en önemli unsurdur. Şu çok açık bir gerçektir ki; etkin planlamalarla yaratılacak kaynakların , sektörün büyümesi ve gelişip uluslararası standartlara ulaşmasını sağlayacağı gibi; ülkemiz ekonomisine ve Kamu Maliyesine , kat be kat geri dönüşümünü sağlayacaktır.

GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI'nın 2013-2017 stratejik planında yer almayan Yarış Atçılığı'nın 2018-2023 planında yer alması ve bu bağlamda özel yetiştiricilere verilen yetersiz destekler yerine, stratejik hedefler çerçevesinde destekler ve sübvansiyonlar sağlanmalıdır . Ayrıca bu sayede özel çiftliklerimizin standartlarını yükseltmeleri ve kırsal kalkınma ve tarımsal işletmelerin kayıt altına alınması gerçekleşeceğinden; rakamsal büyüklük ve küçüklüklerimiz ile eksik veya yeterli yönlerimiz çok daha net ortaya konabilecek ve de çözüm üretme/ iyileştirme çalışmaları çok daha net şekilde ortaya konulabilecektir.

Yetiştiriciliğimizdeki en zayıf noktaların başında haralarımız gelmektedir. Yetiştiricilerimiz hara bakımı konusunda bilinçlenmelidirler. Ülkemizdeki

haraların büyük çoğunluğunun uluslararası standartlara göre oldukça küçük olduğu ama buna rağmen çok kalabalık oldukları bir gerçektir. Haralarımızın büyüklüklerine göre maksimum kapasite belirlenmesi konusu değerlendirilmelidir . Haralarımızın sahip oldukları padokların bakımları , çayırlarımızın doğal hallerine bırakılmadan yeşil ve kaliteli otlaklar haline getirilmesi sağlanmalıdır. Hara standartlarının yükseltilmesi için yetişmiş personeller aracılığıyla haralarımızda yerinde eğitimler en etkin faydayı sağlayacaktır. Büyük istihdam sağlayan yetiştiriciliğe devletin vereceği en büyük destek belki de toprak ve iklim olarak at yetiştirmeye uygun bölgelerde devlet arazi ve meralarının yetiştiricilerimize tahsis edilmesini sağlamak olacaktır. Böylece daha kaliteli çayırlarda, daha büyük çiftliklerde atlar yetiştirilebilir ve aynı zamanda da bu yeşil alanların, meraların birçok tarım kolunun aksine kimyasal ilaç kullanılmayan bir sektöre verilerek ekolojik olarak korunması sağlanabilir.

YARIŞ ATI YETİŞTİRİCİLİĞİNDE , YÜKSEK STANDARTLAR İÇİN PLANLI EĞİTİMLER VE KALİFİYE PERSONEL YETİŞTİRİLMESİ

Bir sektör ya da bir üretim disiplini için en büyük yatırım kaliteli eğitim ve kalifiye işgücüdür . Yarış atçılığı sektörünün bugün bulunduğu yapıyla elimizdeki insan gücünün yüksek seviyede kalifiye olduğunu söyleyemeyiz. Yeterince kalifiye işgücü olmayan bir endüstri de uluslararası alanda rekabet etmekte zorlanacaktır. Bu nedenle ivedilikle gerek dernekler, gerekse maddi açıdan daha güçlü olması nedeniyle BAKANLIK , TJK ile işbirliği içerisinde elimizdeki profesyonellerin eğitimi için harekete geçmelidirler. Bu bazen elemanlarımızı yurtdışına göndermek bazen ise yurtdışından getireceğimiz uzmanlarca burada eğitim vererek olmalıdır. Veterinerlerimizden, nalbantlarımıza; seyislerimizden jokeylerimize , yarış komiserlerimize bugüne kadar harcanandan çok daha büyük kaynaklar ayırarak dünya standartlarında eğitim vermeliyiz. Genç profesyonellerimizin uluslararası prestijli kurumlarda alacakları eğitim onlara sadece bilgi kazandırmakla kalmayacak ileride önemli uluslararası kontaklara sahip olmalarını da sağlayacaktır. Kalifiye profesyonellerin haralarımıza verecekleri kaliteli hizmetler ; padoklarımız, yemleme sistemimiz ,yetiştiricilik standartlarımız üzerinde çok önemli ve sonuç odaklı gelişmeler sağlayacaktır.

DAMIZLIK STOKLARININ KALİTESİNİN VE ULUSLARARASI REKABETE EDEBİLİRLİĞİNİN SAĞLANMASI

Güzel tarlalar , kaliteli tohumlarla en güzel ürünleri verirler. Yarış atı yetiştiriciliğinde de kaliteli kısraklar ve aygırlar olmadan iyi at yetiştirilemez. Yarış atçılığı sektörünün ana metası olan yarış atında en iyi arıkanın yetiştirilmesinde önemli faktör doğru tohumlamadır. Bu sebeple her zaman daha iyisini elde etmek için kaynakları genişletmelidir. Bu çerçevede mevcut İthal şartnameleri ile kısra , aygır ve foal statüsünde geleceğe dönük ve stokları kuvvetlendirecek çalışmalar

yapılamamaktadır . Düzenlenecek yeni kriterler ile ülkemize ait soy kurucu kısırakların ve aygırların yetiştirilebileceği , uzun vadeli hedefleri amaçlayacak ,kriterler oluşturulmalıdır. Böyle bir planlamanın akabinde Türk atları ne zaman Avrupa'da grup yarışlarda birincilikler almaya başlarlar işte o zaman gerçek bir başarıdan söz edebiliriz. Ve ancak o zaman atlarımızın uluslararası piyasada bir değeri olur ve at ihraç etmeye başlayabiliriz. Türk atçılığının ana amacı bu olmalıdır. Uluslararası başarının ülke tanıtımına katacağı fayda , uluslararası yarışlarda adının yanında TUR yazan ve Bayrağımızı taşıyan atlar ile olacaktır. Sektörümüzün on yıllarca kaynak yarattığı Türk tanıtım fonlarının ; bu gibi başarılarla motivasyon yaratacak destekleri sağlamalıdır.

İNGİLİZ ATLARI (Arıkan) İÇİN İTHAL ŞARTNAMESİ

Şartname – Durum Tespiti

Amaç:

Kaliteyi ve kan hatlarını iyileştirmek ve yenilemek

Uygulama:

Kağıt üzerinde kaliteli ama kusurlu tay ve kısıraklar

Neredeyse her sene değişiklik

Net örnekler / rakamlar

En Başarılı Kısıraklar – Tüm Zamanlar

Yavrularının Toplam Kazanç Sırası ile:

1.Free Trade (GB)

2.Tajarib (IRE)

3.Star Flicker (CAN)

4.Candy Cove (GB)

5.Wanganui River (GB)

Çıkarımlar:

- Tamamı ithal
- Şu anki şartnameye göre 4 tanesi Türkiye'ye giremiyor (Tajarib)
- En son ithal tarihi 2005 (Star Flicker)

En Başarılı İthal Taylar (Foal'ler)

Toplam ikramiye kazançlarına göre:

1.Kurtiniadis (IRE)

2.Ribella (IRE)

3.Win River Win (USA)

4.Mary Ellen (IRE)

5.Invincible Son (IRE)

6.Akındayım (IRE)

7.Dinyeper (GB)

Çıkarımlar:

- **Başarılı**
- İlk 75'teler
- (%75 olmasa) En çok kazanan 2. ve 3. arıkanlar olacaktı
- **En genci 10 yaşında**
- Kalite azalıyor
- Son 7 jenerasyonda daha iyisi yok

Değişiklik Önerileri – Genel Düşünüş

- **Global standartlara uyumlu**
- **Öncü ülkelerin yükselen trendlerini destekleyen**
- **Net, anlaşılır, stabil**
- **Halihazırdaki alımları mağdur etmeyen**
- **Yeniden Enternasyonal Yarışlar'da başarılı olmaya yönelik**
- **At ihracının yolunu açan bir ithal şartnamesi hedeflenmektedir.**

Değişiklik Önerileri – Konular

- **Damızlık Kısıraklar**
- **Taylar**
- **Yetiştiricilik Hakları**

Değişiklik Önerileri – Damızlık Kısıraklar

Madde 12:

(3) İthal edilecek damızlık kısırakların;

En az

a) bir Listed / Stakes koşu kazanmış olması veya,

b) Grup / Grade koşuda ilk üç dereceye girmiş olması veya,

c) Bu performanslardan birini yapmış iki tayının olması, zorunludur.

Sorun & Öneri:

- Türkiye'deki G1 yarışın Part 1 ülkelerindeki muadili Listed / Stakes'tir.
- «İki tay» kriteri çok sayıda kaliteli kısırağın Türkiye'ye girmesini engellemektedir.
- Kısırağın nitelikli (Listed / Stakes ya da Grup / Grade) bir Part 1 ülkesi yarışında ilk üçe girmesi ya da böyle bir taya sahip olması yeterlidir.

Değişiklik Önerileri – Damızlık Kısıraklar (2)

Madde 12:

(4) İthal edilecek damızlık kısırağın, üçüncü fıkrada belirtilen şartlara uyması kaydı ile babasının En az

a) Bir Grup 1 / Grade 1 koşuda ilk üç dereceye girmiş olması veya,

b) Bir Grup 2 / Grade 2 koşu kazanmış olması veya,

c) İki Grup 3 / Grade 3 koşu kazanmış olması veya,

ç) Yukarıdaki belirtilen performanslardan birini yapmış en az bir tayının bulunması, zorunludur.

Sorun & Öneri:

- İyi kısırak babası olmak iyi yarış atı olmaktan farklı bir özelliktir.
- Dubai Destination (Golden Horn), Not For Love (California Chrome)
- Kısırağın babasına dair bir kritere gerek yoktur.

Değişiklik Önerileri – Damızlık Kısıraklar (3)

Madde 12:

(5) İthal edilecek kısırağın, üçüncü fıkrada belirtilen şartlara uymaması halinde, anasının

En az

a) Bir Grup / Grade koşulunda ilk üç dereceye girmiş olması veya,

b) Bir Grup / Grade koşulunda ilk üç dereceye girmiş iki tayının olması zorunludur.

Sorun & Öneri:

- Littleprincessemma (American Pharoah'ın annesi) Türkiye'ye giremiyor!
- İki tane Grup performanslı kardeş durumu kriteri anlamsızlaştırıyor.
- Annesinin ya da bir kardeşinin grup performanslı olması yeterlidir.

Damızlık Kısırak Kriterleri – Finalizasyon

1.İthal edilecek damızlık kısırakların en az

a)Part 1 ülkesinde bir Listed / Stakes ya da Grup / Grade koşuda ilk üç dereceye girmesi veya

b)Bu performansı göstermiş bir tayı olması

2.İthal edilecek kısırağın, birinci fıkrada belirtilen şartlara uymaması halinde, anasının en az

a)Bir Grup / Grade koşuda ilk üç dereceye girmesi veya

b)Bu performansı göstermiş bir tayı olması

Değişiklik Önerileri – Taylar

Madde 12:

(7) İthal edilecek tayların doğdukları yıl içinde ithal edilmiş olması şartıyla;

a)Tayın babasının en az,

- 1)Bir Grup 1 / Grade 1 koşu kazanmış olması veya,
- 2)İki Grup 2 / Grade 2 koşu kazanmış olması veya,
- 3)Üç Grup 3 / Grade 3 koşu kazanmış olması veya,
- 4)Yukarıda belirtilen performanslardan birini yapmış en az üç tayının bulunması, zorunludur.

Sorun & Öneri:

- Tayın babasında aranan şartlar, ithal aygır şartlarından daha sert.
- Babası aygır olarak Türkiye'ye girebilen bir tayın kendisi giremeyebilir.
- Türkiye'de aygırlık yapan çok sayıda at bu şartları karşılamamaktadır.
- İthal edilecek tayın babasının ithal aygır şartlarına sahip olması yeterlidir.

Değişiklik Önerileri – Taylar (2)

Madde 12:

(7) İthal edilecek tayların doğdukları yıl içinde ithal edilmiş olması şartıyla;

b) Tayın anasının en az,

- 1)Bir Grup 1 / Grade 1 koşuda ilk üç dereceye girmiş olması veya,
- 2)Bir Grup 2 / Grade 2 koşusunda ilk iki dereceye girmiş olması veya,
- 3)Bir Grup 3 / Grade 3 koşu kazanmış olması veya,
- 4)Söz konusu tayın anasının yukarıda belirtilen performanslardan birini yapmış bir tayının olması, zorunludur.

Sorun & Öneri:

- Son üç yılda Türk atçısının aldığı ithal tayların %50'sinden fazlası tayın babasının aşım bedelinden ucuz.
- Listed başarısı olan bir kısrağın yavrusu, atın kardeşi ciddi prim yapar.
- İthal edilecek tayın anasının ya da bir kardeşinin Listed / Stakes kazanmış ya da Grup / Grade plasesi yapmış olması yeterlidir.

Tay Kriterleri – Finalizasyon

1.İthal edilecek tayın doğduğu yıl içinde ithal edilmiş olması şartıyla, babasının 12.

Maddenin 2. Fıkrasında belirtilen niteliklerden birine sahip olması

2. İthal edilecek tayın anasının en az

a) Bir Listed / Stakes koşu kazanması veya

b) Bir Grup / Grade koşuda ilk üç dereceye girmesi veya

c) Yukarıda bahsedilen performanslardan birini yapmış bir tayı olması

Değişiklik Önerileri – Yetiştiricilik Hakları

Sorun:

Yurt dışından kendi tayını getirmek ile satıştan bir tay (foal) almak arasında fark yok.

- Resmi yetiştirici olarak yetiştiricilik primi alınamıyor – yurt dışında kalırsa alınabiliyor.
- %75 ikramiyeye koşulluyor.
- Gazi Koşusu'na katılamıyor.
- Yurt dışındaki satışlara katılması için destek alınamıyor.
- Aynı vergi ve karantina koşullarına tabi.

Öneriler:

- Yetiştiricilik primi verilsin.
- İthalat kolaylığı sağlansın.
- Türk Stud Book'undan atılmasın.

Sonuç:

- İyi kısırakların iyi aygırlardan yavruları Türkiye'ye gelsin.
- At ihracatının önü açılsın.
- Uluslararası arenada Türk atçısı at satar pozisyona gelsin.

Yetiştiricilik Hakları – Finalizasyon

Yurtdışında bulunan damızlık kısırakların, yetiştiricisi Türk vatandaşı olan taylarının

1.Türkiye'ye yalnız başına ithali için 12. Madde 7. Fıkra niteliklerine (ithal edilecek tay şartlarına) sahip olması gerekir.

2.Türkiye'de koştuğu yarışlarda kazandığı yetiştiricilik primleri yetiştiricisine ödenir.

3.Türkiye'de yapılan TR ibareli koşulara katılma hakları bulunur.

Hedef – Gelecek

Türk atçı ve yetiştiricisinin uluslararası arenada varlığı:

- 2015 Goffs'ta 4. ve 10. en pahalı tay alındı, en pahalı tay kıl payıyla kaçtı.
- 2014 Tattersalls'da Frankel gebesi bir kısırak satıldı.
- 2013 yılında Amerika'daki Yılın En İyi İki Yaşlı Tayı'nın annesi hala bir Türk yetiştiricisinde.
- Kentucky ve Florida'da neredeyse her hafta bir Türk antrenörü yarış kazanıyor.
- Japonya'dan alınıp İtalya'da çalışan bir aygıra Türk ortaklığı sahip durumda.
- Türk atçısının sayısız iyi kısırağı İrlanda ve Amerika'da.

Atçıyı ve yetiştiriciyi destekleyen bir ithal şartnamesi ile hedefleri gerçekleştirmek...